

Að búa í kynjaveröld

Jafnréttisstofa

— í 20 ár —

Katrín Björg Ríkarðsdóttir

Framkvæmdastjóri Jafnréttisstofu

Jafnréttisstofa

Skv. lögum nr. 151/2020 annast
Jafnréttisstofa stjórnarsýslu á sviði
jafnréttismála

- Lög um jafna stöðu og jafnan rétt kynjanna nr. 150/2020
 - Lög um jafna meðferð óháð kynþætti og þjóðernisuppruna nr. 85/2018
 - Lög um jafna meðferð á vinnumarkaði óháð kynþætti, þjóðernisuppruna, trú, lífsskoðun, fötlun, skertri starfsgetu, aldri, kynhneigð, kynvitund, kyneinkennum eða kyntjáningu nr. 86/2018
-

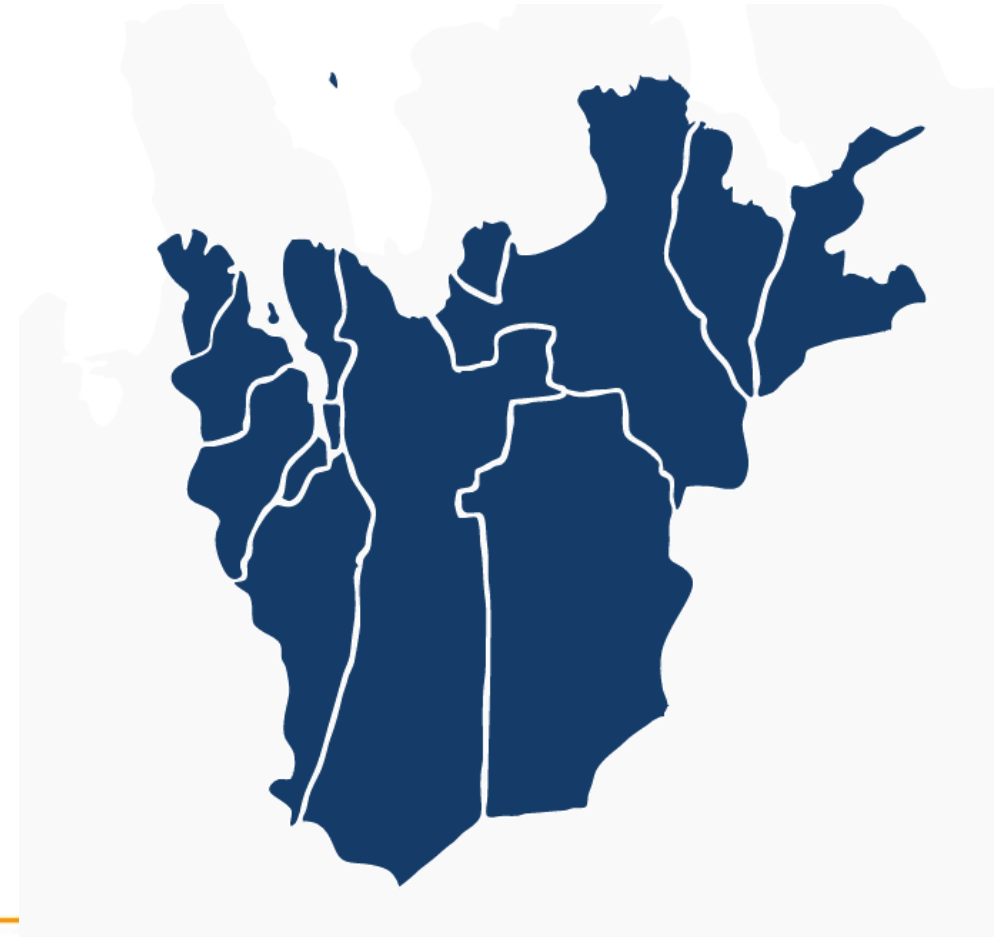
Jafnlaunavottun

13 sveitarfélög

- 11 áttu að hafa öðlast vottun fyrir árslok 2019
- 2 þurfa ekki að öðlast vottun vegna fámennis

Staðan

- 8 lokið
- 3 ólokið
 - Þar af 1 sem er að sameinast sveitarfélagi með vottun

Skyldur sveitarfélaga

Gera áætlun fyrir nýtt kjörtímabil um markmið og aðgerðir til að koma í veg fyrir mismunun (lög nr. 150/2020, 85/2018 og 86/2018)

Áætlunin taki til markmiða og aðgerða til að stuðla að jafnrétti og jafnri meðferð við

ráðstöfun fjármagns

þjónustu sveitarfélagsins

starfsmannamál

Samþykkt í sveitarstjórn eigi síðar en ári eftir kosningar

Byggðaráð, eða annarri fastanefnd, falið að fara með jafnréttismál

Kynja- og jafnréttissjónarmið

Í áætluninni skal m.a. koma fram hvernig unnið skuli að kynja- og jafnréttissjónarmiðum á öllum sviðum

ráðstöfun fjármagns

í þjónustu

starfsmannamálum

Kynja- og jafnréttissjónarmið

Þegar stefnumótunarferli er

skipulagt

bætt

þróað

og lagt á það mat

þannig að sjónarhorn jafnréttis kynja sé á öllum sviðum fléttað inn í stefnumótun og ákvarðanir **þeirra sem alla jafna taka þátt** í stefnumótun í samfélaginu

Kynja- og jafnréttissjónarmið

4 H – einföld útgáfa

H1: Hver?

H2: Hvað?

H3: Hvers vegna?

H4: Hvernig?

Kynja- og jafnréttissjónarmið

Við byrjum alltaf á að afla tölulegra upplýsinga til þess að átta okkur á um hvað við erum að tala

Ómarkvisst að taka ákvarðanir sem varða íbúa sveitarfélaganna þegar ekki er vitað á hverja ákvörðunin hefur mest áhrif

Hvernig fólk býr á svæði SSNE?

13 sveitarfélög (enn a.m.k.)

Karlar 51%

Konur 49%

475 færri konur en karlar

Hvernig fólk býr á svæði SSNE?

Aðrir þættir sem skipta máli er t.d.

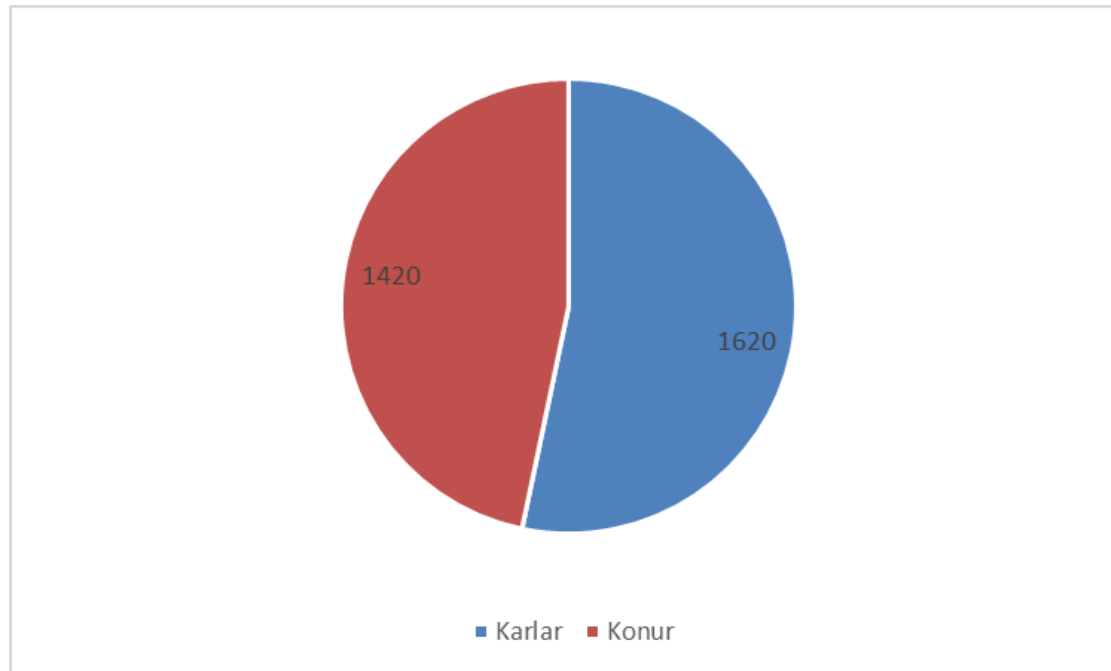
þjóðerni

atvinnuþátttaka

Hvernig fólk býr á svæði SSNE

Norðurþing

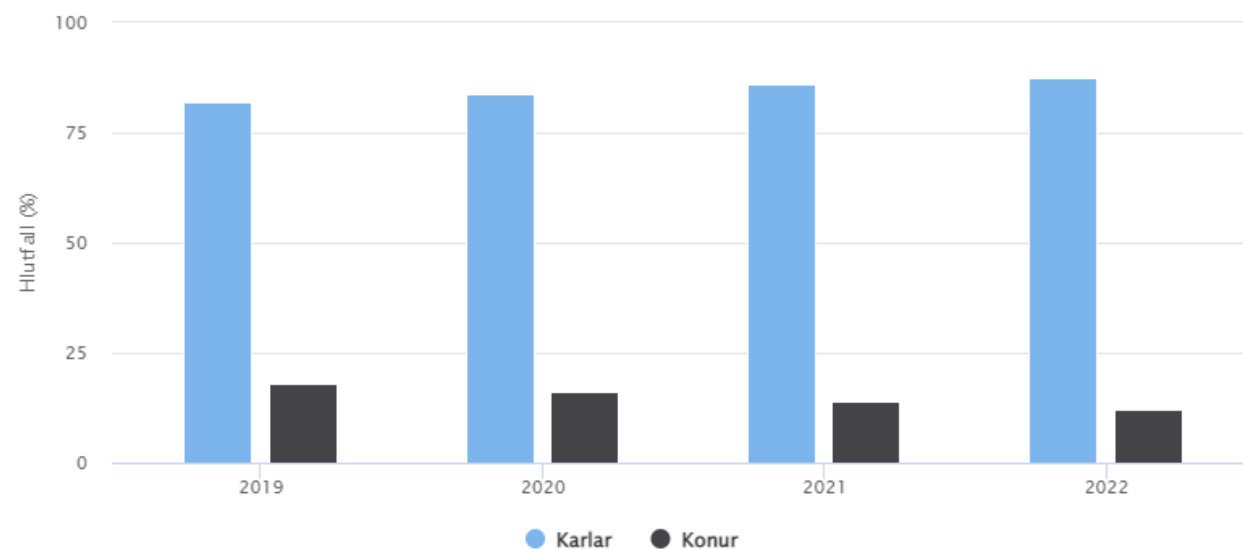
SAMFÉLAG

1.3 Jafnrétti kynja

- Kynjahlutfall á vinnumarkaði
- Um vísi

[Deila síðu](#)

Kynjahlutfall

gaumur.is

Myndin sýnir skiptingu kynjanna í starfsmannahópi PCC Bakki Silicon. Starfsmenn voru 142 í ársbyrjun 2019, 116 karlar og 26 konur en hafði fjölgað í 154 í ársbyrjun 2020, 130 karla og 24 konur. Við upphaf árs 2021 voru starfsmenn PCC 57 talsins, 49 karlar og 8 konur.

Við upphaf árs 2022 voru 121 karl starfandi við PCC BakkiSilicon en 17 konur.

Launamunur

Atvinnutekjur á íbúa 2020

BYGGÐASTOFNUN	
Ár	2020
Skipting greina	Hefðbundin
Landshluti	Tekjur á íbúa
Höfuðborgarsv.	3,804
Suðurnes	3,126
Vesturland	3,503
Vestfirðir	3,824
Norðurland v.	3,276
Norðurland e.	3,502
Austurland	3,939
Suðurland	3,242
Heildin	3,659
Kyn	Tekjur á íbúa
Karlar	4,191
Konur	2,789
Heildin	3,502

Launamunur

Hvað vitum við um laun á landsbyggð –
tekjusaga.is:

Árið 2019 höfðu karlar á landsbyggðinni í sambúð, með
grunnmenntun 229.738 kr. hærri laun en konur á landsbyggð í
sömu stöðu

Einhleypir karlmenn með framhaldsskólamenntun höfðu 155
þúsund krónum hærri laun en einhleypar konur á landsbyggð
með sömu menntun

Launamunur

Hvað vitum við um laun á landsbyggð –
tekjusaga.is:

Heildartekjur, óháð kyni/menntun/hjúskap - Höfuðborg : **671.489 kr**
Heildartekjur, óháð kyni/menntun/hjúskap - Landsbyggð: **597.109 kr**
(Fólk á landsbyggð hefur um 88% af tekjum fólks á höfuðborgarsv.)

Karlar með framhaldsm. í sambúð á landsbyggð: **1.026.879 kr**
Karlar með framhaldsm. í sambúð á höfuðb.: **1.166.418 kr**
(Karlar á landsbyggð hafa um 88% af tekjum karla á höfuðborgarsv.)

Launamunur

Hvað vitum við um laun á landsbyggð –
tekjusaga.is:

Konur á landsbyggð með doktorsgráður eru með;

- 30 þús. kr. hærri laun en karlar með grunnskólapróf (einhleypir á landsbyggð)
- 20 þús. kr. hærri laun en karlar með framhaldsskólapróf (einhleypir á landsbyggð)

Menntun skilar auknum tekjum á höfuðborgarsvæði (ekki jafn sterkt samband á landsbyggðinni)

Staða og tækifæri kvenna

Niðurstaða

- Það vantar samþættingu kynjasjónarmiða hjá aðilum sem hafa skrifað um og rætt störf án staðsetningar (ekki nóg að auglýsa)
- Það vantar kynjagreiningu á störfum sem mögulegt er að auglýsa án staðsetningar
- Það er mikilvægt að skoða hvort störf án staðsetningar séu frekar sniðin að einu kyni umfram önnur

Drög að tillögum

Í ákvarðanatöku og stefnumótun verði gætt að áhrifum kynskipst vinnumarkaðar á markmið um störf án staðsetningar

Í tengslum við atvinnu- og byggðastefnu verði gerð greining á áhrifum kynskipts vinnumarkaðar á landsbyggðinni

Í tengslum við atvinnu- og byggðastefnu og loftslagsmarkmið verði mótuð stefna um samræmda fjarfundi á vegum hins opinbera

Gert verði sérstakt átak til að fjölga starfsstöðvum þar sem fólk getur haft aðstöðu til að sinna störfum án staðsetningar

Sjálfbærni samfélaga

Snýst um samspil umhverfis, efnahags, samfélags og velferðar.

Lýðræði og mannréttindi felast þannig í sjálfbærni.

=> Jafnvægisástand.

THINK
OUTSIDE

X	O	X
X	O	O
O	X	O

THE B~~O~~X